

Medborgarundersökning om farligt avfall

Tekniska Kontoret i Norrköping

December 2008

Genomförd av CMA – Centrum för Marknadsanalys AB

Innehåll

Sammanfattning	2
Fakta om undersökningen	3
Fakta om respondenterna	4
Kännedom om farligt avfall	6
Sortering av farligt avfall	11
Information om farligt avfall	17
Information om källsortering	19
Sortering av elavfall	21
Gamla mediciner	24
Ansvar för insamling och återvinning	25

Bilagor

Sammanfattning

Syfte och metod

Syftet är att undersöka Norrköpingbornas kännedom om och hantering av farligt avfall. Undersökningen har genomförts med hjälp av telefonintervjuer.

En klar majoritet vet att glödlampor är farligt avfall

Så gott som alla tror att de vet vad som menas med farligt avfall. Alla, eller så gott som alla, vet att bilbatterier, spillolja och lacknafta ska lämnas som farligt avfall. Jämfört med år 2005 tror en högre andel att glödlampor ska lämnas in som farligt avfall.

De flesta vet var de ska lämna farligt avfall

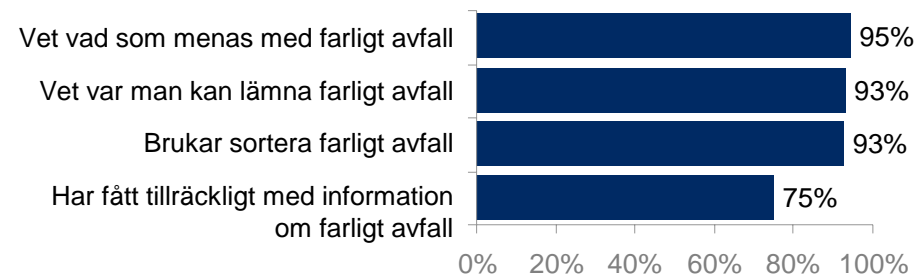
Drygt nio av tio Norrköpingsbor vet var de kan lämna farligt avfall. Omkring fyra av tio tror att de skulle ha användning av en förvaringsbox i hemmet för farligt avfall. Intresset är störst bland de som är under 46 år.

Unga är mindre nöjda med informationen

Tre av fyra tycker att de har fått tillräckligt med information om farligt avfall. De respondenter som är 18-25 år är mindre nöjda med informationen jämfört med andra. Merparten vill helst få information om källsortering som trycksak i brevlådan.

Kännedomen om Returpunkten är hög

En klar majoritet vet var de kan lämna in gamla glödlampor och leksaker som blinkar och låter. Returpunkten är genomgående det vanligaste svaret på var Norrköpingsborna tror att de kan lämna sitt avfall.

Fakta om undersökningen

Syfte

Syftet med studien är att undersöka medborgarnas kännedom om och hantering av farligt avfall.

Genomförande

Undersökningen har genomförts under november-december 2008 av CMA - Centrum för Marknadsanalys AB, se www.cma.nu för mer information.

Projektledare på CMA: Fredrik Wennström

Kontaktperson på Tekniska kontoret i Norrköping: Karin Swärd

Metod

Telefonintervjuer med 401 slumpvis och representativt utvalda boende i Norrköpings kommun.

Enkäten återfinns i bilaga 3.

Inkomna svar har registrerats i en databas och analyserats med hjälp av programvaran SPSS.

Resultat

Samtliga skillnader som nämns i rapporten är statistiskt signifikanta på 5-procentsnivå.

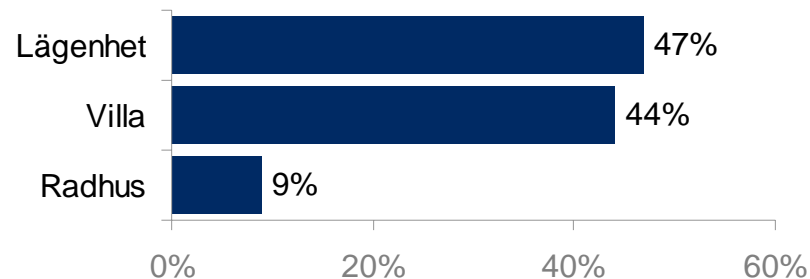
Fakta om respondenterna

Kön

52 procent av respondenterna är män och 48 procent är kvinnor.

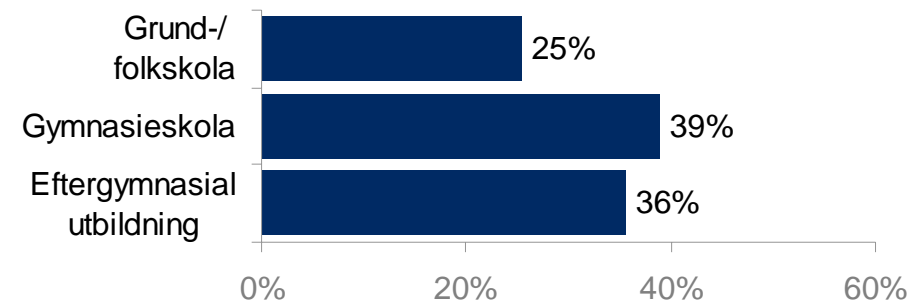
Boendeform

De allra flesta bor antingen i lägenhet eller i villa. Nära en av tio bor i radhus.

Utbildning

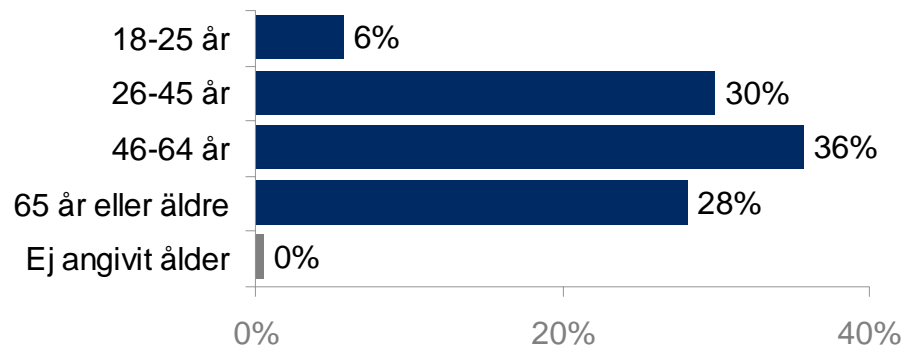
39 procent av respondenterna har gymnasieutbildning som högsta utbildningsnivå och 25 procent har grund-/folkskoleutbildning som högsta utbildningsnivå.

Fakta om respondenterna

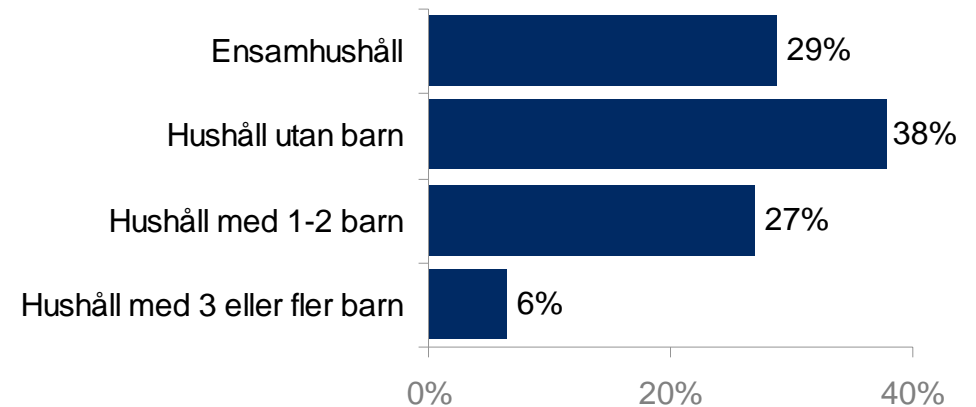
Ålder

Medianåldern bland respondenterna är 55 år. 36 procent av respondenterna tillhör åldersgruppen 46-64 år. 28 procent är 65 år eller äldre och endast 6 procent är mellan 18 och 25 år.

Hushållsstorlek

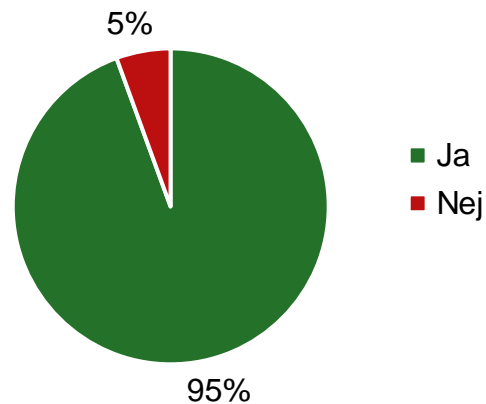
En av tre respondenter bor i ett hushåll med barn och nära fyra av tio bor i ett hushåll utan barn fast tillsammans med sambo/make/maka. Tre av tio bor i ett ensamhushåll.

Kännedom om farligt avfall

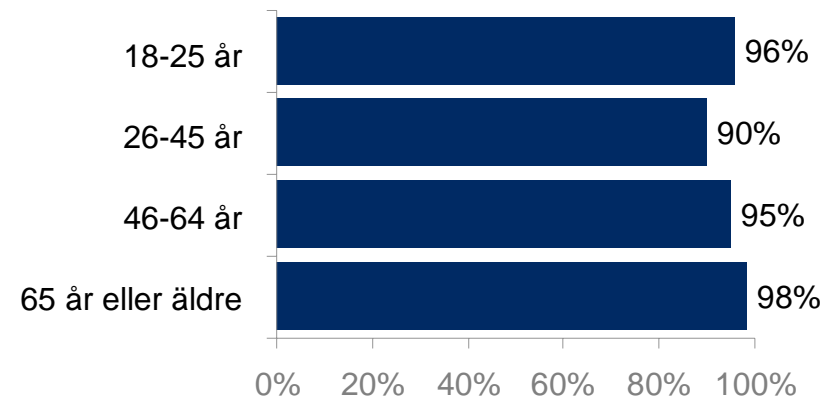
Så gott som alla svarar att de vet vad som menas med farligt avfall. Andelen är ungefär lika hög som år 2005 (93 procent år 2005).

Vet du vad som menas med "Farligt avfall"?

De personer som är 65 år eller äldre svarar i högst utsträckning att de vet vad som menas med farligt avfall medan de som är i åldern 26-45 år i lägst grad kan svara på det.

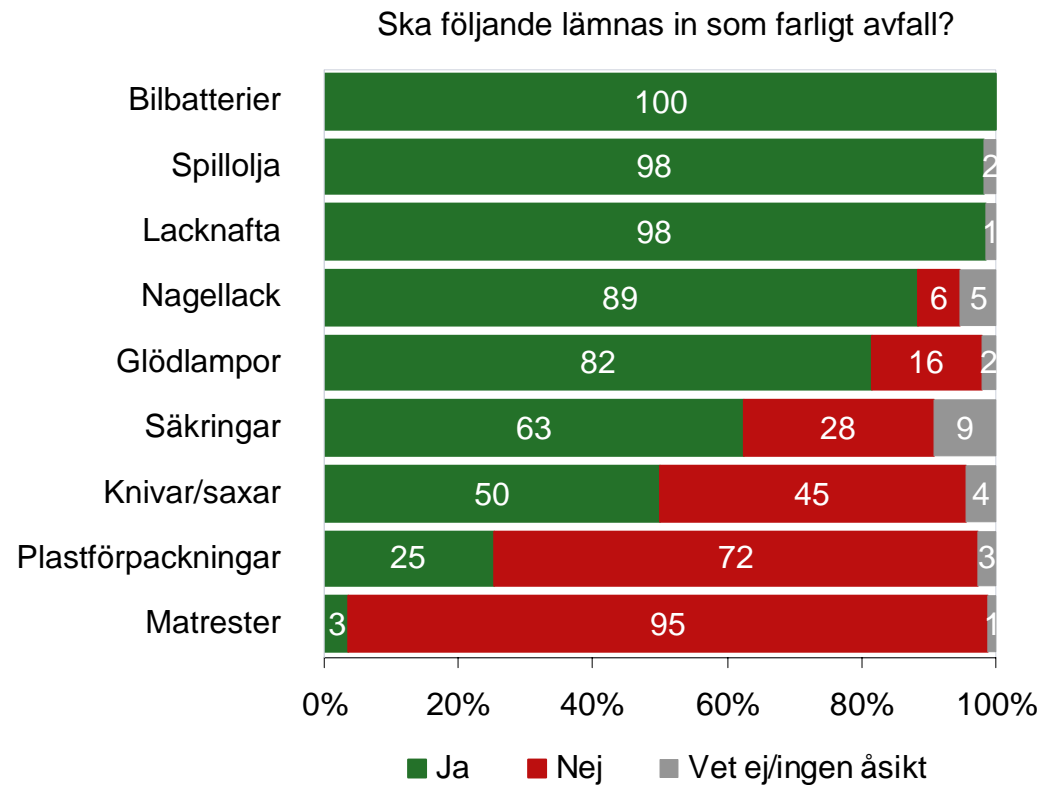
Andel som vet vad som menas med "Farligt avfall"

Kännedom om farligt avfall

Samtliga, eller så gott som alla, respondenter svarar att bilbatterier, spillolja och lacknafta ska lämnas in som farligt avfall. De flesta tror också att nagellack och glödlampor är farligt avfall.

En klar majoritet vet att plastförpackningar och matrester inte ska lämnas in som farligt avfall.

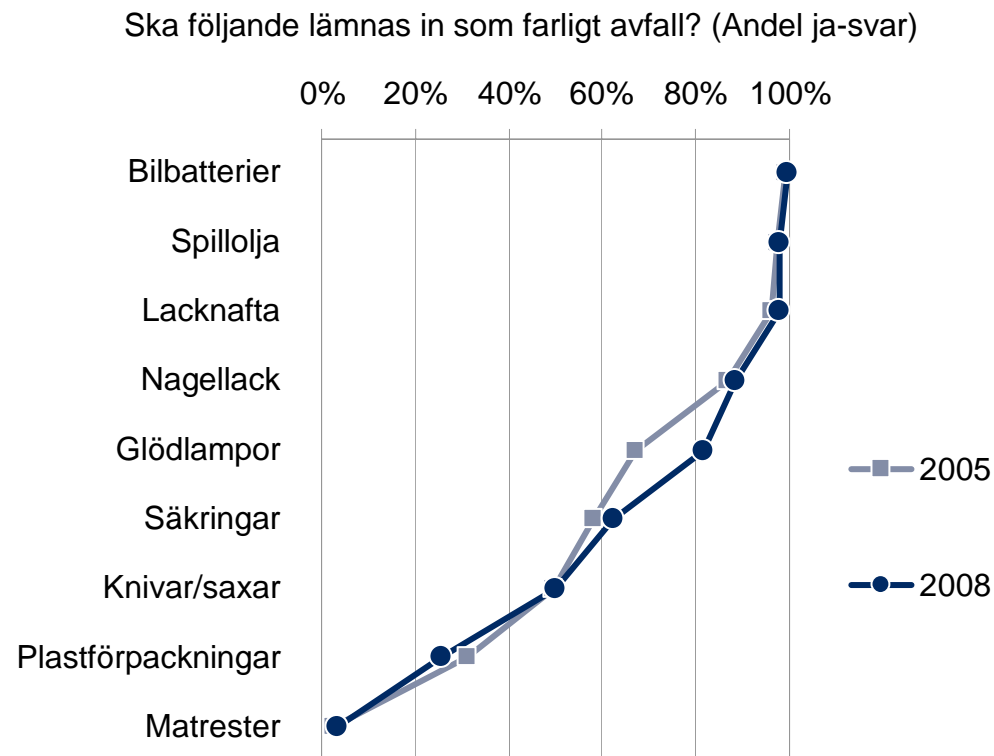

Kännedom om farligt avfall

Jämförelse med år 2005

Jämfört med den föregående mätningen är det en signifikant högre andel som tror att man ska lämna in glödlampor som farligt avfall.

I övrigt är resultaten ungefär desamma som år 2005.

Kännedom om farligt avfall

Jämförelser mellan grupper

De Norrköpingsbor som är mellan 18-25 år tror i signifikant högre grad än andra att plastförpackningar räknas som farligt avfall.

Även personer som bor i lägenhet tror i signifikant högre utsträckning än övriga att plastförpackningar ska lämnas in som farligt avfall.

Andel som tror att följande ska lämnas in som farligt avfall

Ålder	18-25 år	26-45 år	46-64 år	65 år eller äldre
Bilbatterier	96	99	100	100
Spillolja	100	98	99	97
Lacknafta	96	99	97	98
Nagellack	87	87	91	88
Glödlampor	87	74	86	83
Säkringar	78	63	61	60
Knivar/saxar	52	43	57	49
Plastförpackningar	43	18	29	24
Matrester	4	2	6	3

Andel som tror att följande ska lämnas in som farligt avfall

Boendeform	Lägenhet	Radhus	Villa
Bilbatterier	99	100	99
Spillolja	97	97	99
Lacknafta	97	100	99
Nagellack	88	86	89
Glödlampor	80	83	82
Säkringar	65	61	60
Knivar/saxar	53	44	49
Plastförpackningar	32	11	21
Matrester	4	3	3

För de avfall som är markerade finns signifikanta skillnader mellan grupperna. De rödmarkerade rutorna visar var skillnaderna finns.

Kännedom om farligt avfall

Jämförelser mellan grupper

Respondenter som har en grund- eller folkskoleutbildning som högsta genomförda utbildning tror i högre utsträckning än andra att knivar/saxar ska lämnas som farligt avfall. De tror dock i lägre grad att nagellack hör till farligt avfall.

Kvinnor tror i signifikant högre grad än män att säkringar och knivar/saxar är farligt avfall.

Andel som tror att följande ska lämnas in som farligt avfall

Utbildning	Grund-/ folkskola	Gymnasie- skola	Efter- gymnasial utbildning
Bilbatterier	98	100	100
Spillolja	95	98	100
Lacknafta	95	99	99
Nagellack	81	90	92
Glödlampor	87	79	80
Säkringar	69	63	58
Knivar/saxar	59	47	48
Plastförpackningar	25	27	24
Matrester	6	3	2

Andel som tror att följande ska lämnas in som farligt avfall

Kön	Man	Kvinna
Bilbatterier	100	99
Spillolja	98	98
Lacknafta	99	97
Nagellack	89	88
Glödlampor	83	80
Säkringar	49	78
Knivar/saxar	43	58
Plastförpackningar	23	28
Matrester	4	3

För de avfall som är markerade finns signifikanta skillnader mellan grupperna. De rödmarkerade rutorna visar var skillnaderna finns.

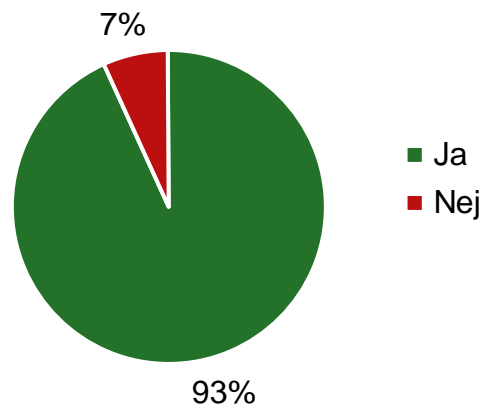
Sortering av farligt avfall

De allra flesta respondenter (93 procent) vet var de kan lämna farligt avfall (94 procent år 2005).

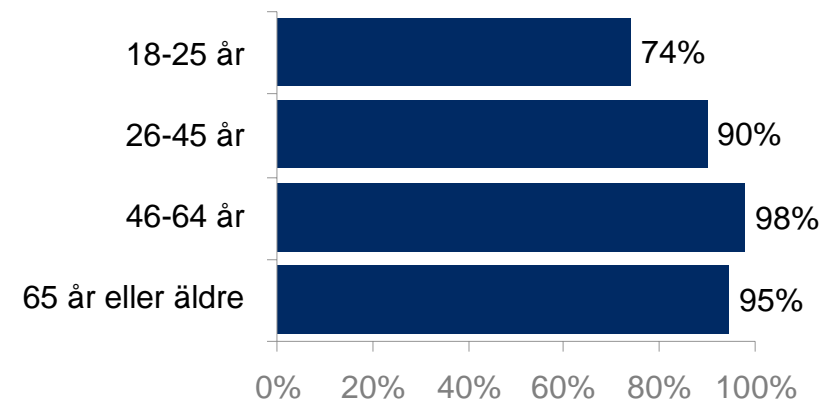
Män svarar i högre grad än kvinnor att de vet var de kan lämna sitt farliga avfall.

Norrköpingsbor som är mellan 18-25 år kan i signifikant lägre utsträckning än de som är äldre svara på var de ska lämna farligt avfall.

Vet du var du kan lämna farligt avfall?

Vet du var du kan lämna farligt avfall?

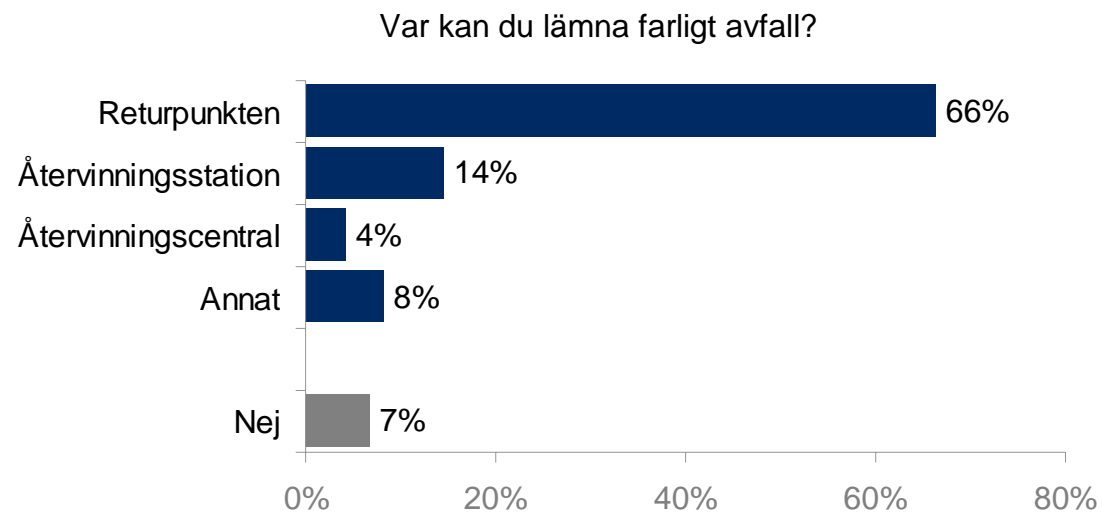

Sortering av farligt avfall

Merparten av respondenterna (två av tre) vet att de kan lämna farligt avfall till Returpunkten. En lägre andel svarar att man kan lämna in avfallet på en återvinningsstation eller en återvinningscentral.

Män och personer som bor i villa/radhus svarar Returpunkten i signifikant högre utsträckning än kvinnor och de som bor i lägenhet.

Svaren inom kategorin annat redovisas i Bilaga 1.

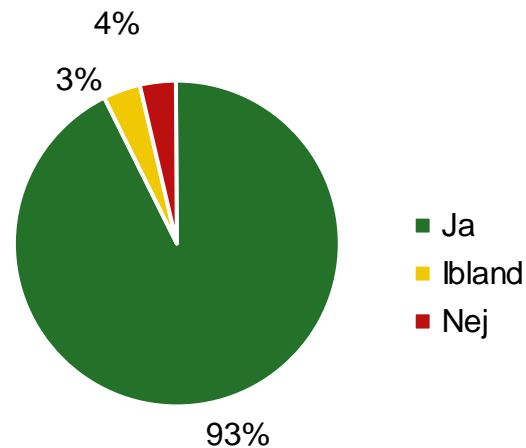

Sortering av farligt avfall

En klar majoritet av respondenterna uppger att de brukar sortera farligt avfall. Andelen är marginellt högre jämfört med år 2005 (91 procent år 2005).

Inga skillnader med avseende på kön, ålder eller utbildningsnivå kan påvisas.

Brukar du sortera farligt avfall?

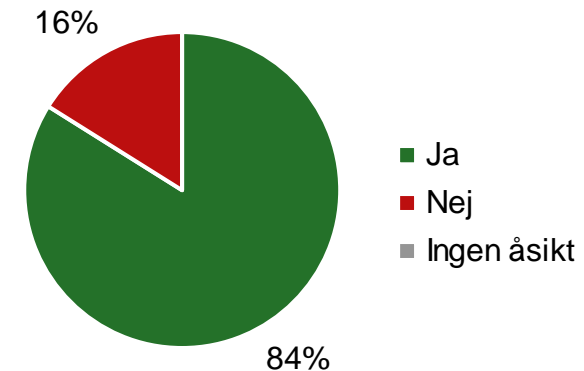
Sortering av farligt avfall

Glödlampor

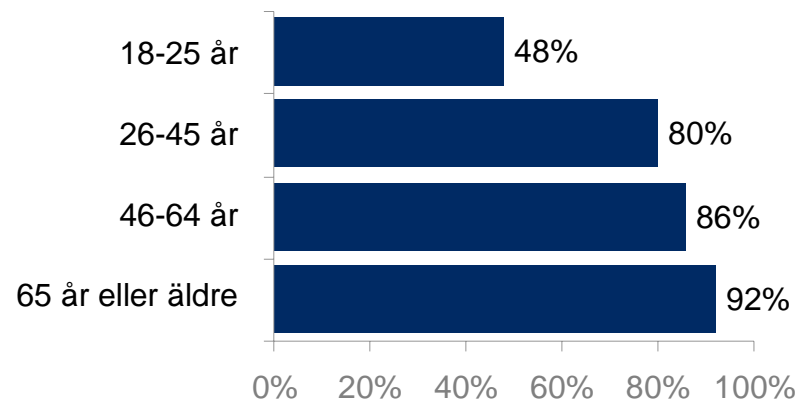
Flertalet Norrköpingsbor vet var de kan lämna sina gamla glödlampor. De som är äldre än 25 år vet det i signifikant högre grad än yngre och män vet det i högre grad än kvinnor.

De respondenter som bor i villa/radhus kan i signifikant högre utsträckning än de som bor i lägenhet svara på var de kan lämna sina glödlampor.

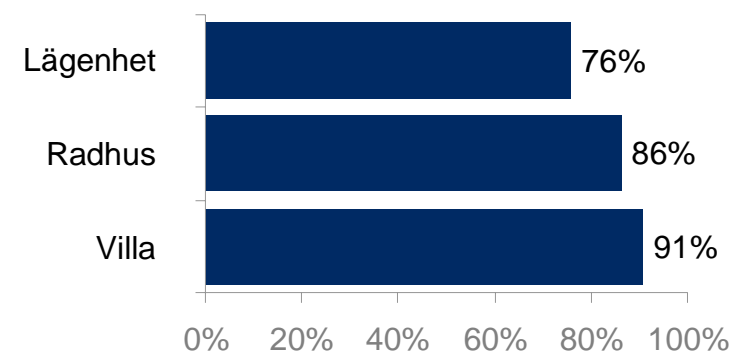
Vet du var du kan lämna dina gamla glödlampor?

Andel som vet var de kan lämna sina gamla glödlampor

Andel som vet var de kan lämna sina gamla glödlampor

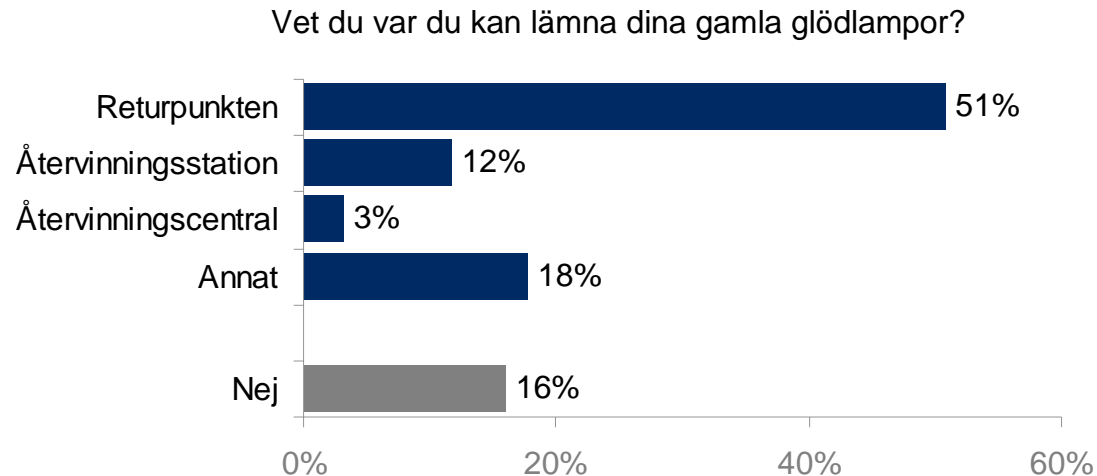
Sortering av farligt avfall

Glödlampor

Omkring hälften av respondenterna vet att de kan lämna sina gamla glödlampor på Returpunkten.

Män och de som är bosatta i villa svarar Returpunkten i signifikant högre utsträckning än övriga.

Annat-svaren redovisas i Bilaga 1.

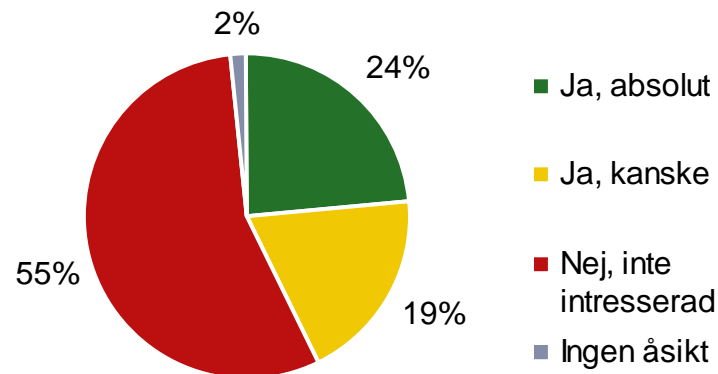
Sortering av farligt avfall

Attityder till förvaringsboxar

43 procent tror, absolut eller kanske, att de skulle ha användning av att ha en förvaringsbox i hemmet för farligt avfall.

Personer som är 45 år eller yngre är signifikant mer intresserade av att ha en sådan box jämfört med dem som är äldre. Intresset är även större bland barnfamiljer jämfört med övriga.

Det finns kommuner som delar ut förvaringsboxar att ha i hemmet för farligt avfall. Skulle du ha användning av en sådan box när du ska källsortera ditt farliga avfall?

Andel som skulle ha användning av en förvaringsbox i hemmet när de ska källsortera sitt farliga avfall

Ålder	18-25 år	26-45 år	46-64 år	65 år eller äldre
Ja, absolut	22	35	21	16
Ja, kanske	35	27	17	11
Nej, inte intresserad	35	38	59	72
Ingen åsikt	9	0	2	2

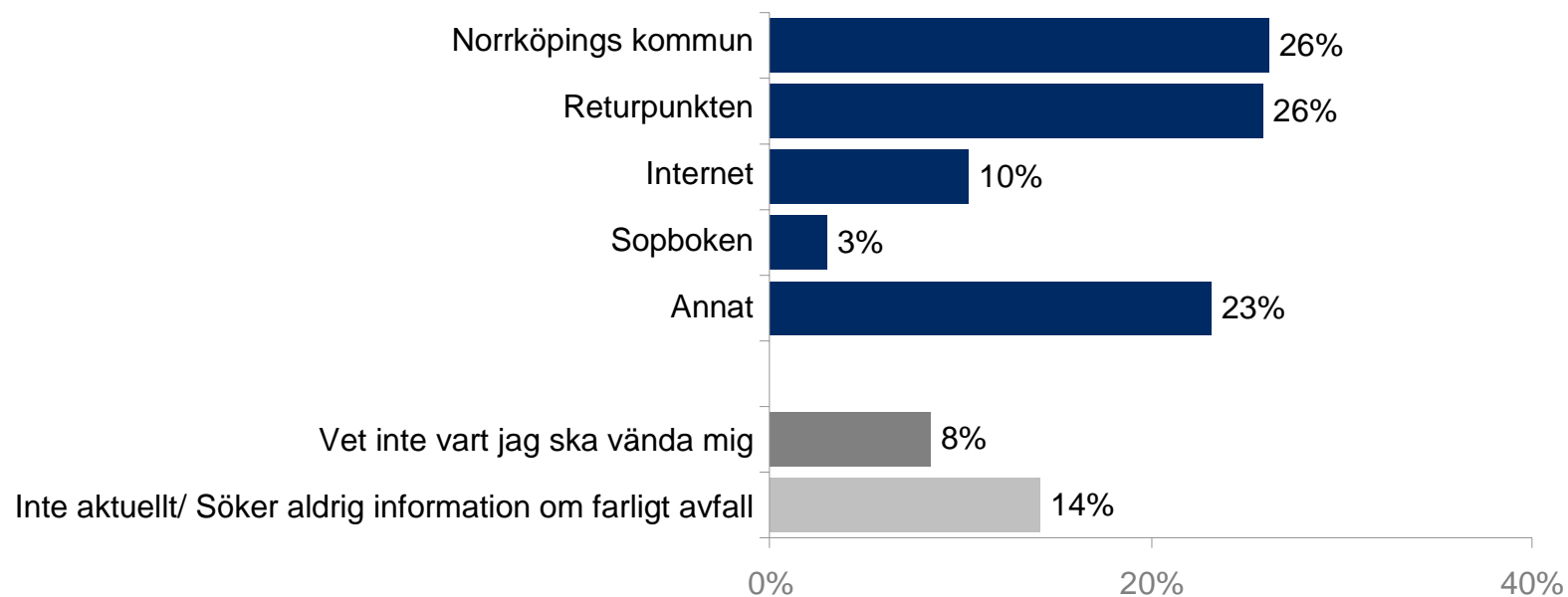
Information om farligt avfall

Respondenterna svarar i hög grad att de skulle vända sig till Norrköpings kommun eller Returpunkten för att få information om farligt avfall. 14 procent söker aldrig information om farligt avfall och 8 procent vet inte vart de ska vända sig för att få information.

Respondenter som är 45 år eller yngre använder i högre grad än äldre Internet för att söka information om farligt avfall.

Svar inom kategorin Annat finns i Bilaga 1.

Vart vänder du dig för att få information om farligt avfall?

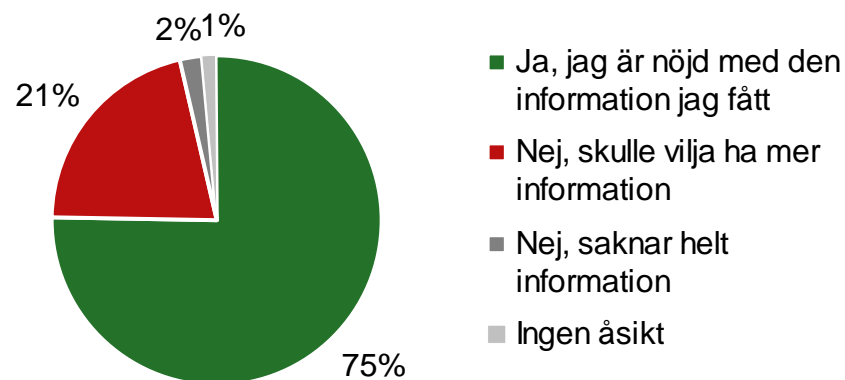

Information om farligt avfall

Tre av fyra respondenter upplever att de har fått tillräcklig information om farligt avfall. Jämfört med år 2005 är andelen som är nöjda med informationen högre (61 procent år 2005).

Personer som är 65 år eller äldre är mest nöjda med den information som de har fått medan de som är yngre än 26 år är minst nöjda.

Upplever du att du har fått tillräckligt med information om farligt avfall?

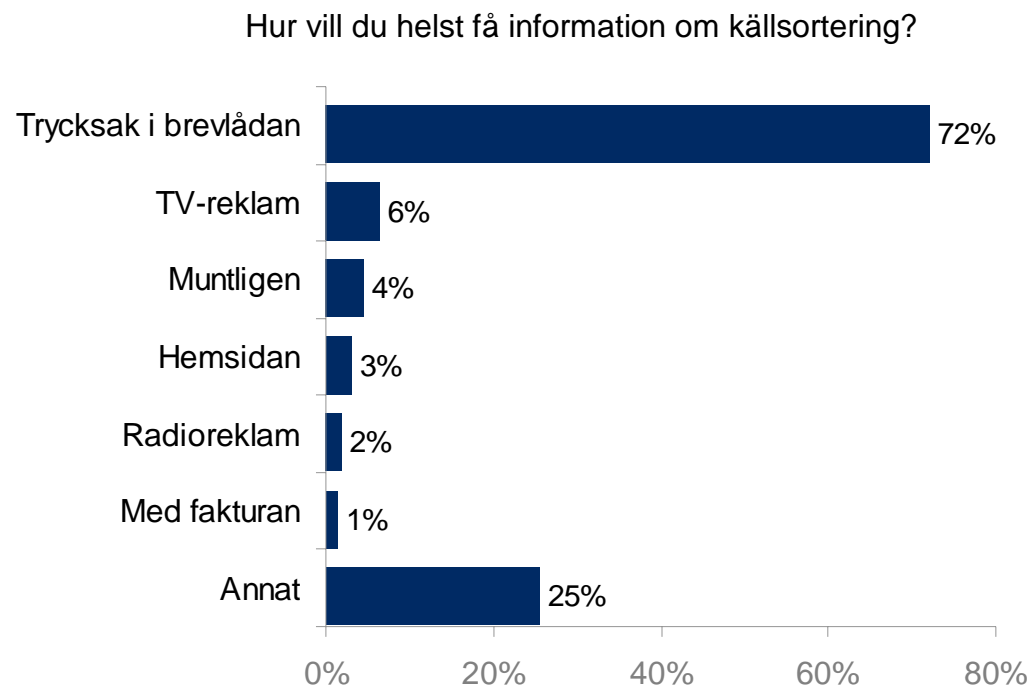
Upplever du att du har fått tillräckligt med information om farligt avfall?

Ålder	18-25 år	26-45 år	46-64 år	65 år eller äldre
Ja, jag är nöjd	30	64	79	91
Nej, skulle vilja ha mer information	61	28	20	7
Nej, saknar helt information	0	6	1	1
Ingen åsikt	9	2	1	1

Information om källsortering

De flesta Norrköpingsbor föredrar att få information om källsortering via en trycksak i brevlådan.

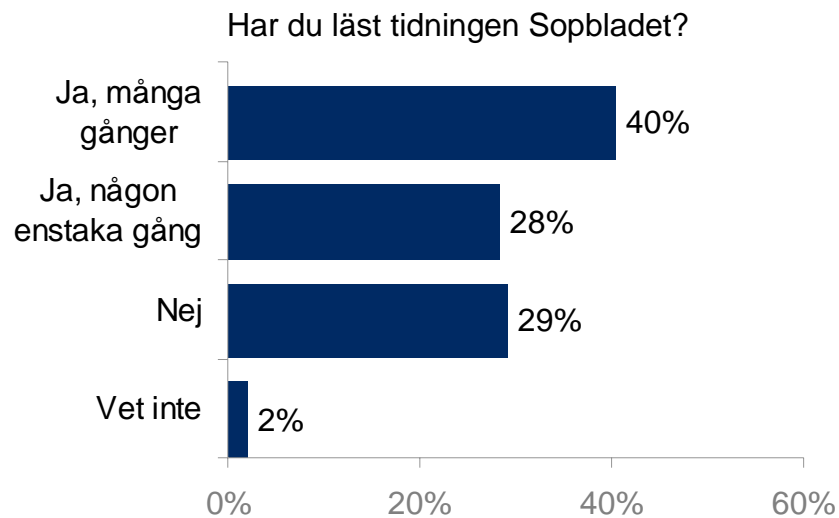
Annat-svaren redovisas i Bilaga 1.

Information om källsortering

Sopbladet

Sammantaget har omkring två tredjedelar av respondenterna läst tidningen Sopbladet.

Andelen som har läst tidningen ökar med stigande ålder. Bland de som är 18-25 år är det ingen som har läst tidningen många gånger medan andelen är 62 procent bland de som är 65 år eller äldre.

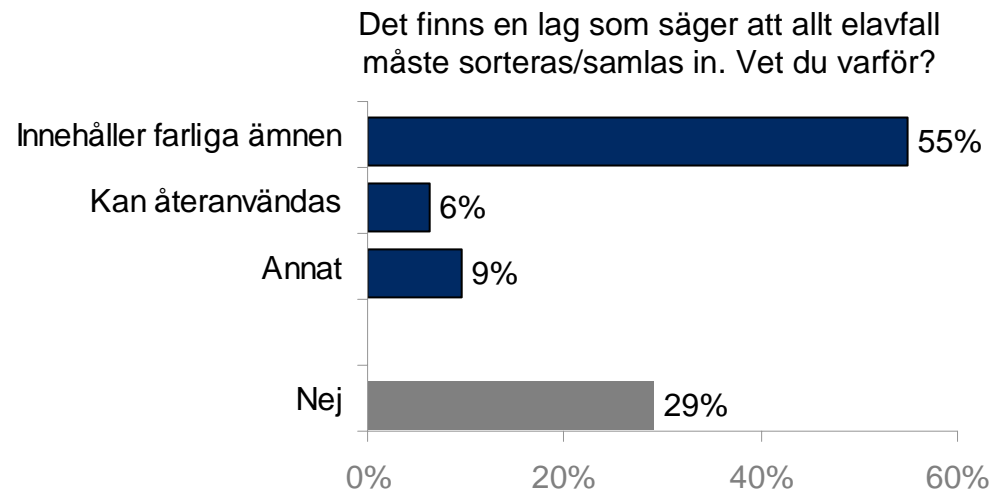
Har du läst tidningen Sopbladet?

Ålder	18-25 år	26-45 år	46-64 år	65 år eller äldre
Ja, många gånger	0	26	42	62
Ja, någon enstaka gång	13	34	31	23
Nej	87	38	25	13
Vet inte	0	3	2	2

Sortering av elavfall

Omkring sju av tio Norrköpingsbor tror sig veta varför elavfall måste samlas in (60 procent år 2005). Drygt hälften svarar att elavfall innehåller farliga ämnen och därför måste samlas in.

De som är äldre än 45 år tror i signifikant högre grad att de vet varför farligt avfall ska samlas in jämfört med dem som är yngre. Män tror i signifikant högre grad än kvinnor att de vet varför.

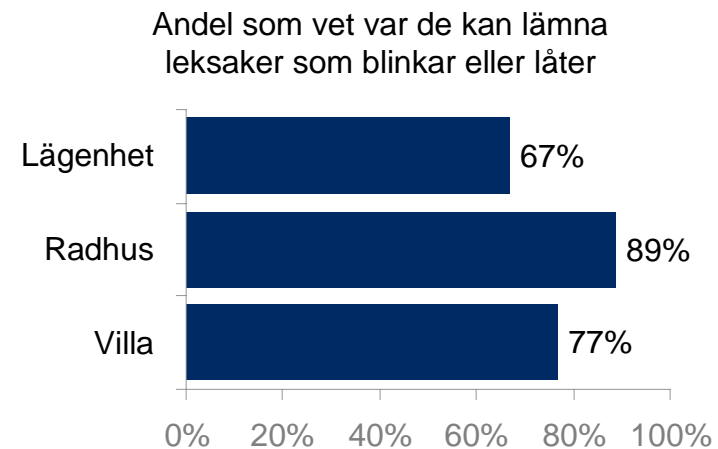
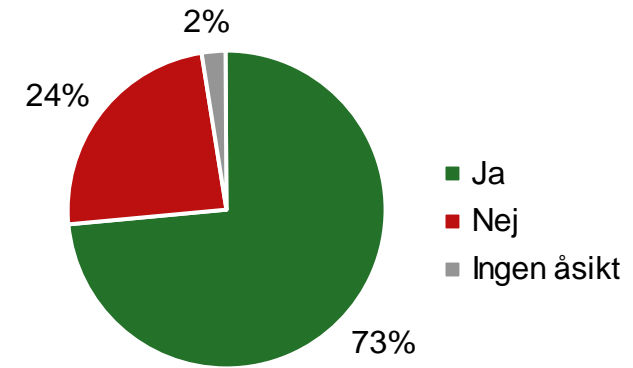
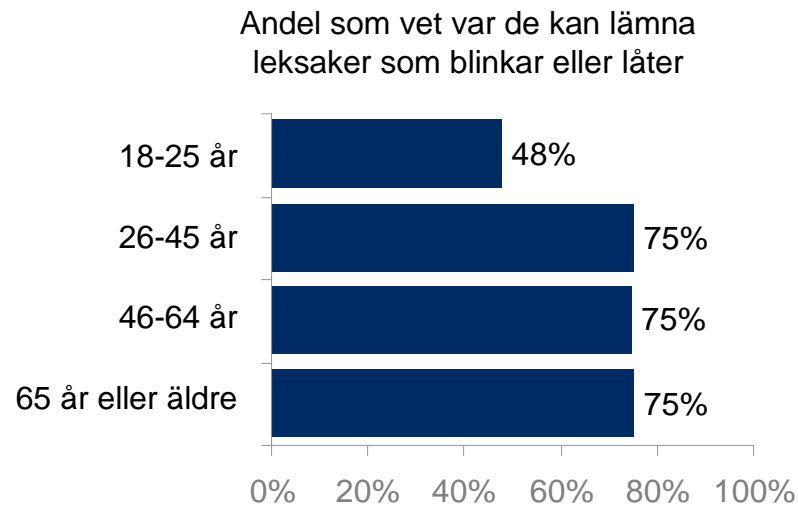

Sortering av elavfall

Leksaker som blinkar eller låter

Merparten vet var de kan lämna in leksaker som blinkar eller låter. De personer som är äldre än 25 år vet det i signifikant högre grad jämfört med yngre och respondenter som bor i radhus känner till det i högre grad än övriga.

Vet du var du kan lämna leksaker som blinkar eller låter?

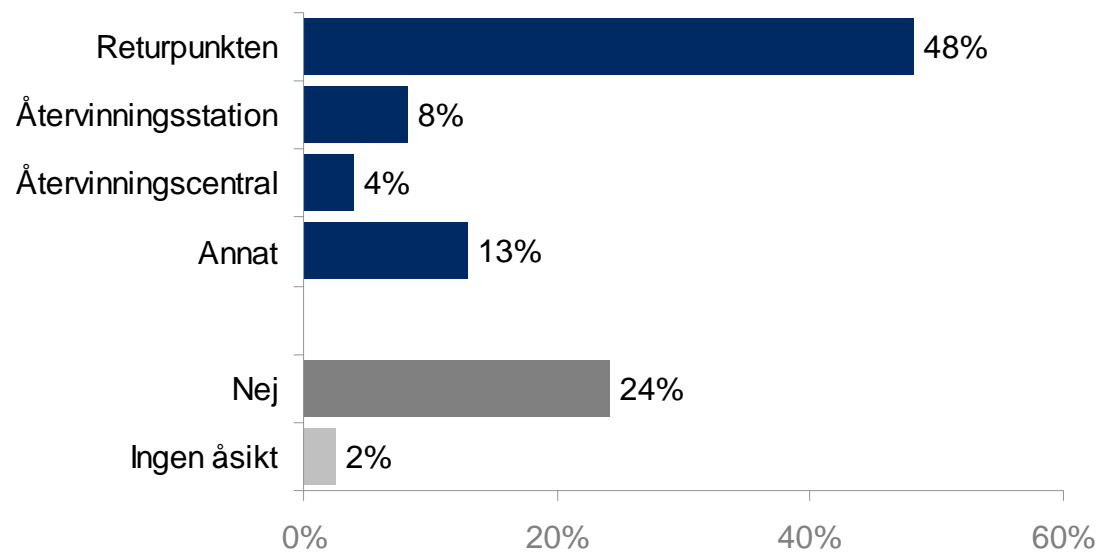
Sortering av elavfall

Leksaker som blinkar eller låter

Nära hälften av Norrköpingsborna vet att de kan lämna leksaker som blinkar och låter till Returpunkten.

Män svarar i högre grad än kvinnor att man kan lämna in gamla leksaker till Returpunkten.

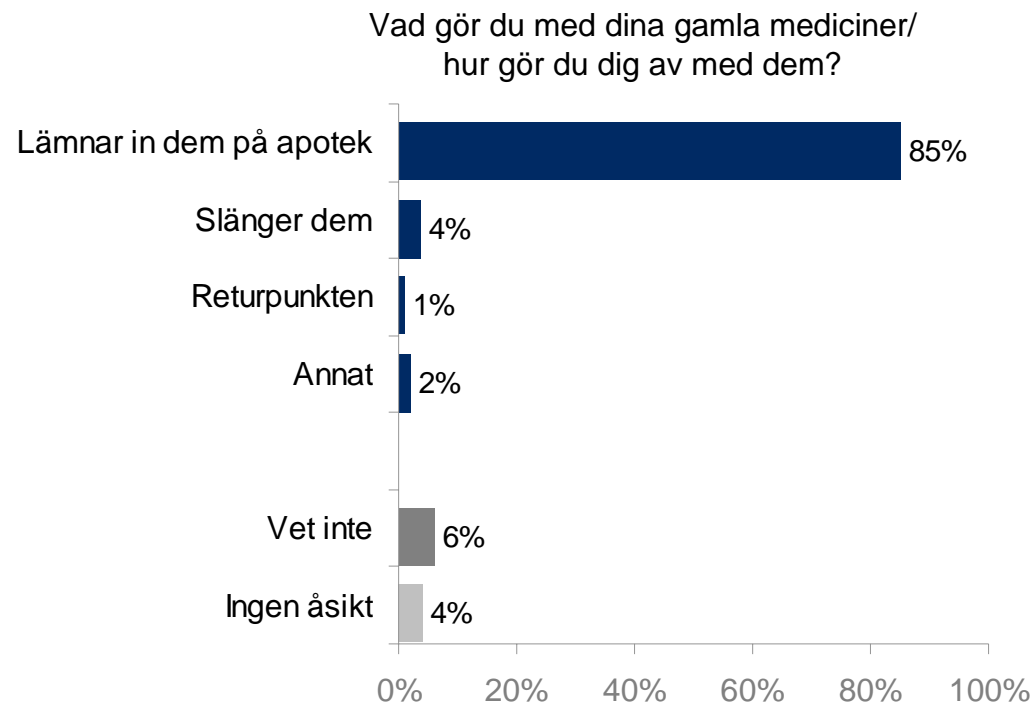
Vet du var du kan lämna leksaker som blinkar eller låter?

Gamla mediciner

De allra flesta uppger att de lämnar in sina gamla mediciner på apotek. Ett fåtal slänger dem eller lämnar dem till Returpunkten.

Svaren inom annat-kategorin redovisas i Bilaga 1.

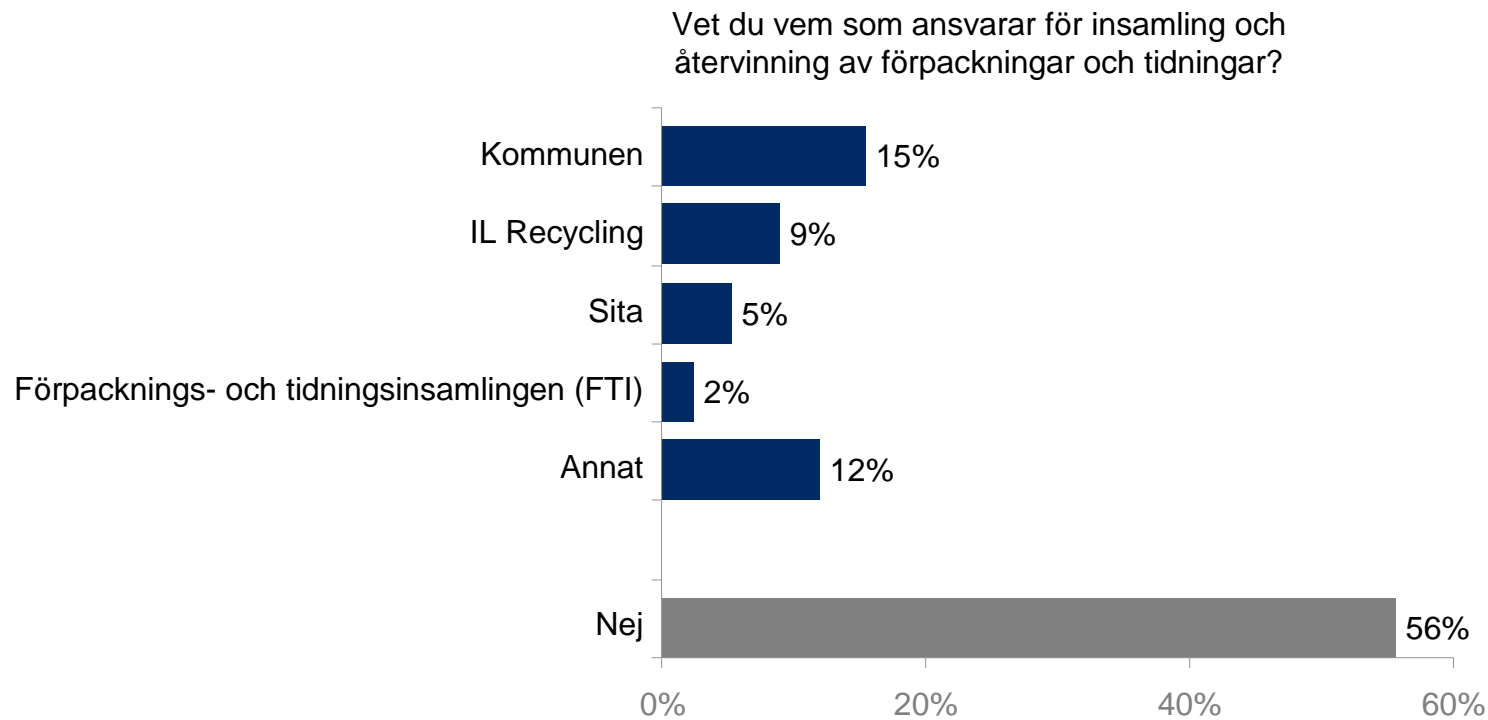

Ansvar för insamling och återvinning Förpackningar och tidningar

Nära hälften av respondenterna vet vem som ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar och tidningar.

De som tror att de vet svarar bland annat kommunen eller IL Recycling.

Män tror i högre grad än kvinnor att de vet vilka som ansvarar för återvinningen.

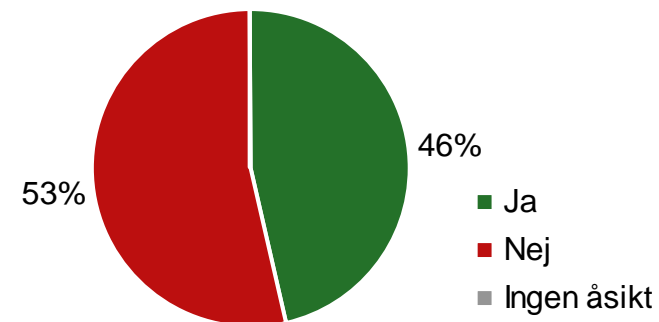

Ansvar för insamling och återvinning Matavfall

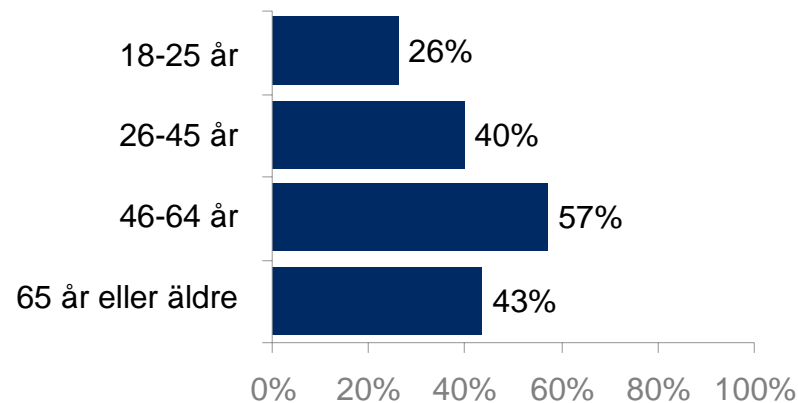
Nära hälften av Norrköpingsborna svarar att de känner till vem som ansvarar för insamling av matavfall.

Andelen är högst i åldersgruppen 46-64 år och lägst bland de som är under 26 år. Villaägare vet i högre grad än övriga vem som är ansvarig för matavfall.

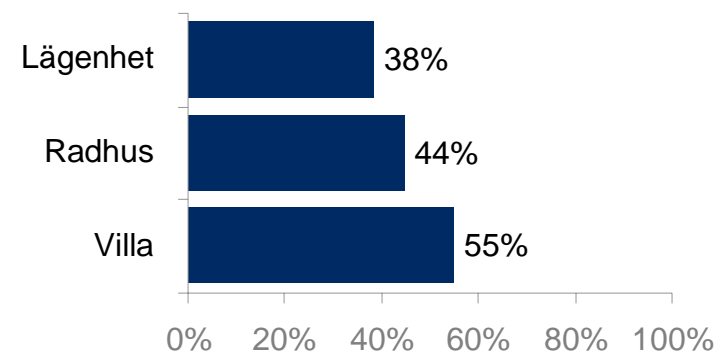
Vet du vem som ansvarar för insamling och återvinning av matavfall?

Andel som vet vem som ansvarar för insamling och återvinning av matavfall?

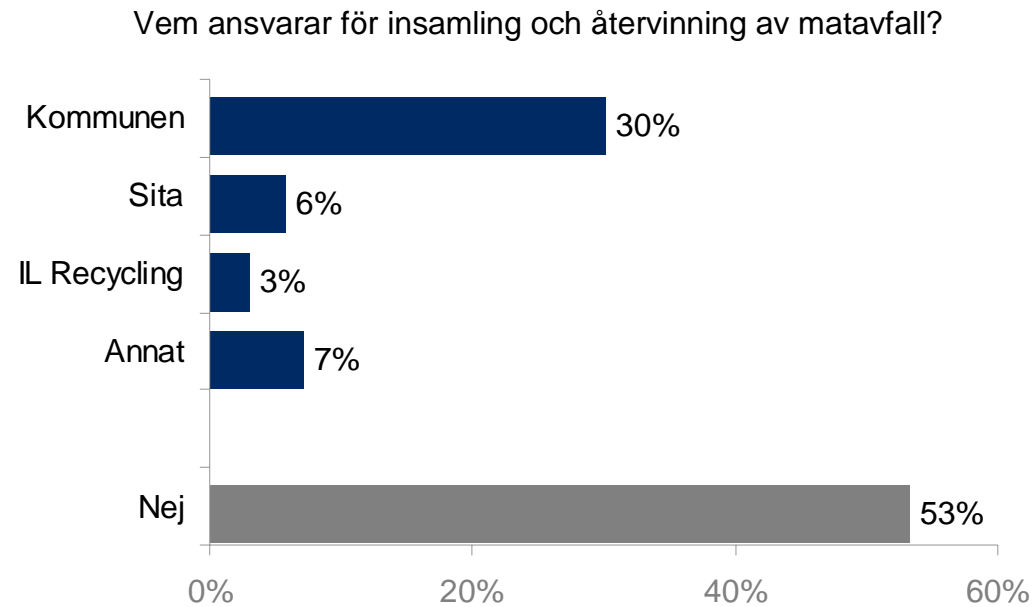
Andel som vet vem som ansvarar för insamling och återvinning av matavfall?

Ansvar för insamling och återvinning Matavfall

De flesta tror att kommunen är ansvarig för insamling och återvinning av matavfall.

Andra ställen som nämns är Sita och IL Recycling. Svar inom kategorin annat finns i Bilaga 1.

Bilagor

Bilaga 1: Öppna svar

Bilaga 2: Bortfallsredovisning

Bilaga 3: Enkäten

Bilaga 1: Öppna svar

Var kan du lämna farligt avfall? Annat-svar

Bakom ICA.

Bensinstationer.

Centrum.

Det finns en anläggning att kasta i där vi bor.

Det finns sortering i bostadsrättsföreningen.

Det kommer en bil som man kan lämna avfall till. Den kommer hit till centrum där jag bor.

Eget soprum.

I samband med bostaden finns sopsorteringsrum.

I vårt område.

Jag lämnar mitt farliga avfall på jobbet.

Låda i soprummet.

Lövsta soptipp i Stockholm.

Miljöbil kommer och hämtar.

Miljöbil och återvinningsstationer.

Miljöbil samt Returpunkten.

Miljöstation i Skärblacka.

Miljöstationen.

På jobbet.

Reko.

Returpunkten och vissa mackar.

Sita.

Sopstation. (3 st)

Soptippen i ÅBY.

Soptippen.

Sorteringsutrymme i huset.

Storvågsgatan.

Toaletten.

Vid Maxi någonstans.

Vid NT.

Återvinningsbil.

Återvinningsställe.

Bilaga 1: Öppna svar

Brukar du sortera farligt avfall? Ibland, varför inte alltid?

Bara på jobbet.

Har ingen bil. Men försöker.

Jag hanterar inte så mycket sådant, bara när det dyker upp.

Jag har så lite farligt avfall, bara lite batterier.

Jag vet inte vad jag skall göra av alla sorters avfall och till exempel en flaska nagellack är ju så liten att man inte tar sig tid att åka till ett speciellt ställe med den.

Lathet.

Man gör alltid misstag.

Man har inte möjlighet alltid.

Nagellack kastar jag i soporna.

Ovana.

På grund av bekvämlighet.

Svårt att hitta stationer att lämna avfallet på samt att ordna med transport till dessa.

Sämre på att sortera sådant.

Vet inte alltid var det ska slängas.

Brukar du sortera farligt avfall? Nej, varför inte?

Finns ingen möjlighet.

Har inget farligt avfall som behöver sorteras.

Har inte farligt avfall hemma.

Har inte haft några såna sopor.

Har inte så mycket. Det jag har står i garaget.

Hemtjänstpersonal tar hand om mitt avfall.

Jag har inget farligt avfall. (2 st)

Jag har inte så mycket farligt avfall. Det lilla jag har, t.ex. nagellack och nagellacksborttagning källsorterar jag inte.

Jag har knappt något farligt avfall att sortera.

Jag kommer inte i kontakt med det.

Jag sorterar inte farligt avfall av gammal vana.

Lathet och svårt att ordna med transport till en avfallsstation.

Nej, jag vet inte hur jag skall sortera det.

Någon annan hjälper till.

Bilaga 1: Öppna svar

Var kan du lämna dina gamla glödlampor? Annat-svar

Anläggningen där vi bor.

Barnen brukar lämna bort dem.

Bostadsområdet har ett soprum med särskilda lådor för batterier och glödlampor.

Centrum.

Containrar.

De hämtar hos oss på prov, så jag ställer ut mina glödlampor så plockar de upp dem. Men jag vet att man kan gå till Returpunkten annars.

Det finns Miljörum i fastigheten där man kan sortera glödlampor.

Det finns särskilda behållare för återvinning av glödlampor i huset där jag bor.

Eget soprum.

Elhandlare.

Elåtervinningen.

En container i samband med lägenheten.

En del affärer har speciella behållare för glödlampor. T.ex. Gamla lasarettet.

En särskild station för elektronik.

Finns speciella behållare för det i hyreshuset där jag bor.

Föret lämnade jag i Hageby, men det går inte nu, eftersom de bygger om.

Grovsoprum i bostaden.

Grovsoprummet,.

Hyresvärden tar hand om det.

I en speciell behållare i soprummet.

I ett sophus i bostadsområdet.

I glödlampsbehållaren i vårt soprum.

I källaren i huset där jag bor finns sortering med plats för glödlampor.

I min bostadsrättsförening.

I området där jag bor. (2 st)

I samband med bostaden finns återvinningsrum.

I soporna tillsammans med matavfall.

I soporna.

I soppåsen.

ICA.

I soprummet i huset där jag bor.

I vår förening har vi en behållare för glödlampor.

I vårt soprum.

Jag lämnar dem i glasbyttor på stan.

Jag lämnar glödlampor med de som tar hand om mitt glasavfall i min bostad.

Källsortering i bostadsområdet.

Låda i soprummet.

Lövsta soptipp i Stockholm.

Mataffären.

Med färgat glas.

Miljöbil samt Returpunkten.

Bilaga 1: Öppna svar

Forts. Var kan du lämna dina gamla glödlampor?

Annat-svar

Miljöbilen.

Miljöstation i bostadsområdet. (2 st)

Min bostadsförening. Vi har en bod att lämna saker i.

Mitt hus har sopstation där man kan lämna glödlampor.

På gården.

På jobbet. (2 st)

På vår sopsortering.

Sita.

Självsorteringshus.

Sopkällaren i fastigheten.

Sopmiljöstation.

Soprummet.

Sopstationen.

Soptippen.

Sorteringsutrymme i huset. (2 st)

Särskild behållare. (2 st)

Vi bor i ett hyreshus och det går att lämna in gamla glödlampor här på vårt område.

Vi har en burk i soprummet för glödlampor.

Vi har sortering i bostadsrättsföreningen.

Vi sorterar i föreningen där vi bor.

Via min hyresvärd.

Vissa butiker.

Återvinning på jobbet.

Återvinningen. (2 st)

Var kan du lämna leksaker som blinkar eller låter?

Annat-svar

Affären.

Apoteket.

Barnen brukar lämna bort dem.

Batteribox. (2 st)

Batteriholk. (3 st)

Batterilåda på stan.

Batterilådor.

Batteriåtervinning.

Bland elavfall i ett soprum i bostadsområdet.

Bland elektroniska produkter i källsorteringen i bostadsområdet.

Butiker som säljer sådana produkter.

Det finns någon låda för elavfall någonstans.

Det finns återvinningsrum med el-sortering i fastigheten.

Där man köpt dem.

Där man slänger batterier.

Eget soprum.

Elavfall.

Elektronikaffärer.

Bilaga 1: Öppna svar

Forts. Var kan du lämna leksaker som blinkar eller låter? Annat-svar

Elåtervinningen. (2 st)

En särskild station för elektronik.

Finns ett speciellt utrymme för det i hyreshuset där jag bor.

Grovsoprum i bostaden.

Hyresvärden tar hand om det.

I en behållare i hyreshuset där jag bor.

Inne i stan.

I samband med bostaden finns återvinningsrum.

Jag lämnar det bland batterier om det ingår sådana.

Leksaksaffären där produkten inhandlats.

Låda i soprummet.

Man kan lämna dem hos försäljaren.

Man kan slänga batterier i affärer.

Man plockar bort batterierna i leksaken och sorterar batterier och övrigt var för sig.

Miljöstationer.

På jobbet.

Samma som batterier.

Sita elavfall.

Självsorteringshus.

Skärblacka.

Sopstation. (2 st)

Soptippen.

Sorteringsutrymme i huset.

Station vid huset där avfall källsorteras.

Vissa butiker.

Återvinning på jobbet.

Återvinningen. (2 st)

Återvinningsställe.

Vart vänder du dig för att få information om farligt avfall? Annat-svar

Alltransport (min arbetsplats).

Anhörig.

Bostadsrättsföreningen.

Brevlådan.

Broschyrer. (3 st)

De som har hand om soporna.

Den bostadsförening där vi är medlemmar.

Fastighetsskötaren. (2 st)

Folder.

Fråga på återvinningsstationen.

Frågar anhörig. (2 st)

Genom mitt arbete där avfall hanteras.

Giftcentralen.

Bilaga 1: Öppna svar

Forts. Vart vänder du dig för att få information om farligt avfall? Annat-svar

Hyresbostaden fixar det. De sätter upp listor med information. Jag läser allt jag kommer över som behandlar detta.

Hyresbostäder brukar informera.

Hyresvärderna.

Informationen jag får i brevlådan.

Informationsbroschyrer som kommit i brevlådan.

Jag frågar bekanta.

Jag får mycket information med posten.

Jag får sådan information i brevlådan titt som tätt.

Jag gissar.

Jag har en folder om sopor där det står mycket om farligt avfall.

Jag har fått en broschyr i brevlådan.

Jag läser de broschyrer jag får hem.

Jag läser i foldern som jag fått i brevlådan.

Jag läser informationsbladet som jag har fått i brevlådan.

Jag ringer till sophanteringen i Sörpinge.

Jag tittar i broschyrerna som vi har fått.

Kommunens hemsida.

Läser direktreklam.

Man kan få det där sobilarna kommer ifrån.

Miljö och hälsokontoret.

Miljökontoret. (2 st)

Miljönämnden.

Min dotter.

Min fru.

Norrköping.se.

NT.

Något företag som drivs av kommunen och delar ut Sopbladet.

Personal vid butiker som säljer dessa varor.

Personalen på Returpunkten.

Posten.

På jobbet.

Reklamblad.

Riksdagens hemsida där jag läser avfallsförordning och EU:s direktiv.

Ringer Reko eller tittar i broschyrer som har kommit.

Ringer till Miljöstationen i Skärblacka.

Räddningsverket.

Sita. (2 st)

Skyltar i sopsorteringsrummet.

Skärblacka.

Sopbladet eller till information jag får av föreningen.

Sopbladet, Apoteket.

Sopbladet. (4 st)

Sopstationen. (2 st)

Soptippen. (2 st)

Storvågsgatan.

Bilaga 1: Öppna svar

Forts. Vart vänder du dig för att få information om farligt avfall? Annat-svar

Sådan information har kommit med posten.

Tar reda på om det finns information på produkten.

Tekniska kontoret, kanske, eftersom du ringer därifrån.

Tekniska kontoret. (8 st)

Tekniska verken.

Tidningar. (3 st)

Till brevlådan. Allt jag vill ha finns där.

Till jobbet.

Till kommunen.

Till min man.

Till min sambo.

Via brevlådan.

Via utskick.

Vänner.

Återvinningscentralen. (2 st)

Det finns en lag som säger att allt elavfall måste sorteras/samlas in. Vet du varför? Annat-svar

Batterier.

De innehåller batterier. (2 st)

Det finns batterier och metaller i.

Det innehåller metall.

Det är farligt avfall.

Det är farligt för Miljön.

Det är inte bra om man slänger det i naturen.

Det är spänningar inuti sådana maskiner, så de måste öppnas och plockas isär på ett särskilt sätt.

Elektronik kan inte slängas hur som helst.

Elektronik.

Farliga saker, kan återvinnas.

Farliga ämnen, Miljöskadliga.

För att de inte förstörs i naturen.

För att det ej ska skada Miljön.

För att man ska kunna kontrollera vart komponenterna tar vägen.

För att man ska skydda Miljön.

För att man ska vara rädd om världen.

För att sortera bort metaller som silver, koppar och bly.

För Miljön. (2 st)

För Miljöns skull.

Innehåller batterier och kemikalier.

Bilaga 1: Öppna svar

Forts. Det finns en lag som säger att allt elavfall måste sorteras/samlas in. Vet du varför? Annat-svar

Innehåller metaller, som till exempel koppar.

Inte ut i miljön.

Kan eventuellt bli farligt vid förbränning.

Miljöfarliga ämnen.

Miljöpåverkan, vattenpåverkan.

Miljöpåverkan.

Mindre naturpåverkan.

Möjligtvis strålning.

P.g.a. klimatförändringen.

Produktansvaret hos tillverkaren.

På grund av strålning.

Skadliga ämnen.

Vissa material är speciella.

Vad gör du med dina gamla mediciner/ hur gör du dig av med dem? Annat-svar

De står kvar hemma i skåpet.

I ungefär hälften av fallen lägger jag gamla mediciner i soporna.

Jag har kvar dem hemma.

Jag lämnar till min svärmor som är distriktssköterska.

Jag spolar ner dem i toaletten.

Sopstation.

Stena Miljös insamling för läkemedel.

Äter upp dem.

Bilaga 1: Öppna svar

Hur vill du helst få information om källsortering?

Annat-svar

Annonser i tidningen.

Anslag i bostaden där jag bor.

Behövs inte.

Borde stå på förpackningen.

Bostadsbolaget.

Bostadsföreningen.

Bra när man får information i lägenhetens soprum.

Dagstidningar.

Det finns information på tavlan i hyresbostaden.

Det hittar jag på nätet.

Det skall vara någon form av enkelt och överskådligt informationsmaterial med exempel.

Det är bra som det är nu.

Det är inte aktuellt här, vi har ingen möjlighet att källsortera i mitt hus. Hela Vidablick undrar var man ska lämna metall, glas och batterier.

Direktreklam.

En bok vi fått av kommunen.

E-post. (2 st)

Fastighetsägaren.

Från föreningen.

Från kommunen. Men eftersom vi bor i hyreshus får vi information från hyresvärderna om hur vi ska/kan källsortera.

Genom bostadsrättsföreningen jag bor i.

Genom min hyresvärd.

Genom Posten.

Genom upprepad information, gärna annonser.

I bostadsrättsföreningens soprum.

Information i soprum.

Information i TV och tidningar.

Informationsblad.

Ingen särskild preferens.

Jag behöver ingen information om källsortering.

Jag behöver ingen information. (3 st)

Jag behöver ingen mer information; jag har fått tillräckligt.

Jag behöver inte mer information, jag är nöjd.

Jag får information genom bostadsrättsföreningen och behöver inte annan information.

Jag får information via hyresvärderna.

Jag har redan tillräckligt med information.

Jag skulle vilja att informationen fanns där man källsorterar.

Jag skulle vilja ha någon slags föreläsning av någon som kan källsortering.

Jag vet redan allt.

Jag vill hämta den information jag behöver på egen hand.

Jag vill inte få information om källsortering.

Jag vill inte ha information om det.

Bilaga 1: Öppna svar

Forts. Hur vill du helst få information om källsortering? Annat-svar

Jag vill inte ha mer information.

Jag vill inte ha någon information.

Kommunen. (3 st)

Lokaltidningen.

Mail.

Nere i soprummet på lägenhetsområdet.

När allt med återvinning började fick vi i Hageby en bok med information. Det var bra.

Plakat vid återvinningsstationen.

Post.

På Internet och i brevlådan.

På Internet.

På soptippen.

På återvinningsstationen.

Reklamblad.

Returpunkten. (2 st)

Ringa kommunen själv.

Skyltar, planscher, affischer.

Sopbilen.

Sopbladet. (9 st)

Sopboken.

Sätt upp information i trappuppgångar.

Tidningen.

Tycker man får bra från källsorteringen i lägenheten där man bor.

Vad som helst bara det är skriftligt.

Via anslagstavlan hos Returpunkten.

Via anslagstavlor.

Via Brevlådan.

Via e-post.

Via mail. (2 st)

Via min bostadsrättsförening.

Via papper på något sätt.

Via post/brevlådan.

Via Posten.

Via utskick.

Via vår förening.

Bilaga 1: Öppna svar

Vet du vem som ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar och tidningar? Annat-svar

Astra.

De som producerar.

Det heter något med Returpapp men det finns flera företag. Pappret körs till en central där det till slut återvinns av pappersindustrin.

Det är inte kommunen i alla fall.

Det är väl något bolag.

En firma på uppdrag av kommunen.

Eniro.

Enista. (2 st)

Ett privat bolag.

Holmen eller Fiskeby bruk.

Hysesvärden.

I Skärblacka.

Jag kommer inte ihåg vad de heter.

Jag själv.

Jag vet att det är olika företag som ansvarar för olika avfall, men ej just denna.

Kommun & producenter.

Leverantören.

Leverantörerna av godset måste ta tillvara det de levererat.

Leverantörerna.

Pappersbruken. (2 st)

Producentansvar.

Producenterna.

Ragnsells.

Ramsells.

Returen.

Returpack.

Returpapp.

Returpunkten. (6 st)

Sophämtningen.

Tekniska kontoret.

Tillverkaren och försäljaren.

Tillverkaren. (2 st)

Tillverkningsindustrin.

Upp till var och en.

Varje tillverkare.

Vi själva samlar in och lämnar dem på rätt plats.

Vår bostadsrättsförening tar hand om det. Kommunen ligger bakom det, men jag vet inte vilket företag som tar hand om det sedan.

Bilaga 1: Öppna svar

Vet du vem som ansvarar för insamling och återvinning av matavfall? Annat-svar

Biogastillverkning.

De som har sopbilen.

Enista. (2 st)

Ett sophämningsbolag som jag inte kommer ihåg namnet på.

Hysesvärden.

IL Recycling hämtar ju matavfallet men det kan vara kommunen som är ansvarig.

IL Recycling.

Jag kommer inte ihåg vad de heter.

Jag komposterar det mesta själv, men vet inte vem som är ansvarig för resten av avfallet.

Jag tar själv hand om matavfall genom kompostering.

Kommer ej ihåg namnet.

Komposten.

NRK.

Privatperson.

Renhållningen.

Renhållningskillarna.

Sopbilen. (4 st)

Sophämtningen. (2 st)

Soprummet i källaren.

Tekniska Verken.

Vi får lägre taxa om vi sorterar det organiska i särskilda påsar.

Vi har en behållare som hämtas av sopbilen.

Vi komposterar själva.

Vår förening.

Värmeverket.

Bilaga 2: Bortfallsredovisning

Samtalsinformation	Antal
Bruttourval	1000
A-bortfall	190
Fel ålder	160
Fax/spärnton	14
Fel nummer	14
Dubblett	1
Spärr mot dolt nummer	1
Nettourval	810
B-bortfall	409
Inget svar/telefonsvarare	185
Vägrar	142
Språksvårighet	36
Återkom	26
Döv/hörselskadad	17
Bortrest hela fältperioden	2
Sjuk/sjukhusvistelse	1
Genomförda intervjuer	401
Svarsfrekvens	50%

Bilaga 3: Enkäten

Medborgarundersökning om farligt avfall, information och kampanj om dubbdäckens miljöpåverkan

Version 2008-11-11

Introduktion

Hej, jag heter ..... och ringer från CMA.. Vi genomför en undersökning bland boende i Norrköpings kommun på uppdrag av Tekniska kontoret i Norrköping. Undersökningen handlar om farligt avfall samt en informationskampanj som Tekniska kontoret genomfört under hösten.

Har du möjlighet att svara på några frågor, det kommer bara att ta 7-8 minuter?
OBS! Dina svar behandlas anonymt och redovisas endast i sammanställd form.

1. Vet du vad som menas med "farligt avfall"?

- Ja
 Nej

 Ingen åsikt

(Jag kommer nu räkna upp olika typer av avfall och vill att du svarar på om avfallet är s k "farligt avfall" eller inte.)

2. Ska följande lämnas in som farligt avfall:

	Ja, farligt avfall	Nej	Vet ej	Ingen åsikt
a) Bilbatterier	☐	☐	☐	☐
b) Plastförpackningar	☐	☐	☐	☐
c) Säkringar	☐	☐	☐	☐
d) Matrester	☐	☐	☐	☐
e) Glödlampor	☐	☐	☐	☐
f) Knivar/saxar	☐	☐	☐	☐
g) Spillolja	☐	☐	☐	☐
h) Nagellack	☐	☐	☐	☐
i) Lacknafta	☐	☐	☐	☐

3. Vet du var du kan lämna farligt avfall? (läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga!)

- Ja, nämligen -> Returpunkten
 Återvinningsstation
 Återvinningscentral
 Annat, nämligen:.....

- Nej

 Ingen åsikt

4. Brukar du sortera farligt avfall?

- Ja
 Ibland -> varför inte alltid?.....
 Nej -> varför inte?.....

- Ingen åsikt

5. Vet du var du kan lämna dina gamla glödlampor? (läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga!)

- Ja, nämligen -> Returpunkten
 Återvinningsstation
 Återvinningscentral
 Annat, nämligen:.....

- Nej

- Ingen åsikt

6. Vet du var du kan lämna leksaker som blinkar eller låter? (läs ej upp svarsalt! Spontan fråga!)

- Ja, nämligen -> Returpunkten
 Återvinningsstation
 Återvinningscentral
 Annat, nämligen:.....

- Nej

- Ingen åsikt

7. Vart vänder du dig för att få information om farligt avfall?

(läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga! Flera svar möjligt)

- Norrköpings kommun
 Returpunkten
 Internet
 Soppboken
 Annat, nämligen:.....

- Vet inte vart jag ska vända mig

- Inte aktuellt/Söker aldrig information om farligt avfall

- Ingen åsikt

8. Upplever du att du har fått tillräckligt med information om farligt avfall?

- Ja, jag är nöjd med den information jag fått
 Nej, skulle vilja ha mer information
 Nej, saknar helt information

- Ingen åsikt

Nu kommer en fråga som rör elavfall.

9. Det finns en lag som säger att allt elavfall måste sorteras/samlas in. Vet du varför?

(Med elavfall menas elektroniskt avfall såsom tv- och radio-apparater, datorer etc)

- Ja, p g a -> Innehåller farliga ämnen
 Värdefullt
 Kan återanvändas
 Annat, nämligen:.....

- Nej

- Ingen åsikt

Nu kommer en fråga som rör mediciner.

10. Vad gör du med dina gamla mediciner/hur gör du dig av med dem?

(läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga!)

- Lämnar in dem på apotek
 Returpunkten
 Norrköpings kommun (byggnaden),
 Slänger dem
 Annat, nämligen:.....

Vet inte

Ingen åsikt

Nu följer några frågor om källsortering.

11. Hur vill du helst få information om källsortering?

(läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga! Flera svar möjliga)

- Hemsidan
 Trycksak i brevlådan
 Med fakturan
 Muntligen
 Radioreklam
 TV-reklam

Annat, nämligen:.....

12. Har du läst tidningen Sopbladet?

- Ja, många gånger
 Ja, någon enstaka gång

Nej

Vet inte

13. Vet du vem som ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar och tidningar?

(läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga!)

- Ja, nämligen -> Förpacknings och tidningsinsamlingen (FTI)
 Kommunen
 IL Recycling
 Sita
 Annat, nämligen:.....

Nej, vet ej vem som ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar och tidningar

Ingen åsikt

14. Vet du vem som ansvarar för insamling och återvinning av matavfall?

(läs ej upp svarsalternativen! Spontan fråga!)

- Ja, nämligen -> Förpacknings och tidningsinsamlingen (FTI)
 Kommunen
 IL Recycling
 Sita
 Annat, nämligen:.....

Nej, vet ej vem som ansvarar för insamling och återvinning av matavfall

Ingen åsikt

15. Det finns kommuner som delar ut förvaringsboxar att ha i hemmet för farligt avfall. Skulle du ha användning av en sådan box när du ska källsortera ditt farliga avfall?

- Ja, absolut
 Ja, kanske
 Nej, inte intresserad

Ingen åsikt

Dubbäckens miljöpåverkan

1. Känner du till hur valet av vinterdäck påverkar miljön? (läs ej upp alternativen)

- Ja (kan ej nämna anledning)
 Ja, dubbdäck är mindre bra för miljön
 Ja, dubbdäck river upp farliga partiklar ur asfalten
 Ja, dubbdäck bullrar mer
 Ja, annat nämligen:.....

Nej

2. Har du lagt märke till någon reklamkampanj/marknadsföring om dubbdäckens miljöpåverkan?

(Spontan fråga, PROBA, flera svar möjliga)

- Ja, vilken typ av marknadsföring har du sett? Skyltarna på Hamnbron, Skvallertorget och/eller Fenixrondellen (dvs vid brandstationen och idrottsparken)
 Hört radioreklamen
 Läst foldern
 Annonsen i Norrköpings tidningar eller Folkbladet
 Information hos din däckhandlare
 Bannern på nt.se eller folkbladet.se
 Varit inne på kampanjsidan på Internet
 Läst artikel i tidningen om dubbdäck och partikelhalter
 TV-reklamen på 24NT
 Annan informationskanal, nämligen:.....

Nej, har inte lagt märke till någon kampanj.

De respondenter som svarat något av alternativen spontant på fråga 2 får inte besvara samma hjälpta alternativ på fråga 3.

3. Tekniska kontoret i Norrköpings kommun har genomfört en kampanj om dubbdäckens miljöpåverkan som visats på följande ställen. Vilka har du sett? (Hjälpt fråga)

Skyltarna på Hamnbron, Skvallertorget och/eller Fenixrondellen (dvs vid brandstationen eller idrottsparken)	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Radioreklam	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Informations folder	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Annonser i Norrköpings tidningar eller Folkbladet	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Information hos din däckhandlare	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Banner på nt.se eller folkbladet.se	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Kampanjsida på Internet	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Artiklar i tidningen om dubbdäck och partikelhalter	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
TV-reklam på 24NT	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej

De respondenter som svarat nej på fråga två och tre besvarar ej fråga 4-6

4. Vad tycker du om kampanjen som Tekniska kontoret har genomfört om dubbdäckens miljöpåverkan?

Svara på en skala 1 till 5, där 1 betyder inte alls bra och 5 mycket bra

Inte alls bra		Mycket bra			Ingen åsikt	Har ej sett
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Har din attityd till *dubb fria vinterdäck* blivit mer eller mindre positiv till följd av kampanjen?

- Mer positiv
 Oförändrad
 Mer negativ

Vet ej

6. Tycker du att du har fått tillräcklig information för att kunna välja rätt typ av vinterdäck?

- Ja
 Nej

Vet ej

7. Använder du dubb fria vinterdäck idag??

- Ja
 Delvis
 Nej

Vet ej

8. Skulle du kunna tänka dig att köpa dubb fria vinterdäck nästa gång du ska köpa vinterdäck?

- Ja, absolut
 Ja, kanske
 Nej

Vet ej

9. Vilka sätt föredrar du att få samhälls- och miljöinformation? (Spontan fråga, flera svar möjliga)

- Skyltarna på Hamnbron och/eller Fenixrondellen
 Radioreklam
 Informations folder
 Annonser i Norrköpings tidningar eller Folkbladet
 Information hos din däckhandlare
 Banner på nt.se eller folkbladet.se
 Kampanjsida på Internet
 Artiklar i tidningen om dubbdäck och partikelhalter
 TV-reklam på 24NT
 Annan informationskanal, nämligen:.....

Bakgrundsfrågor

Slutligen, för att kunna göra statistiska sammanställningar, kommer jag nu att ställa några bakgrundsfrågor.

1. Vilket år är du född? .....

2. Bor du i.....?

- Lägenhet
 Radhus
 Villa

3. Hur många personer finns det i ditt hushåll? (Läs upp vid behov)

- Ensamhushåll
 Hushåll utan barn (dvs gifta/sammanboende utan barn etc)
 Hushåll med 1-2 barn
 Hushåll med 3 barn eller fler

4. Vilken är din högsta genomförda utbildningsnivå? (Läs upp vid behov)

- Grund-/folkskola
 Gymnasieskola
 Eftergymnasial utbildning

5. Markera Kön: Man Kvinna

Det var alla frågor. Tack så mycket för din medverkan!

Vår uppdragsgivare i denna undersökning var Tekniska kontoret i Norrköping

(Om respondenten har några frågor om undersökningen är han/hon välkommen att kontakta Fredrik Wennström på CMA, telefon 013-32 85 93, alt Karin Swärd, Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, telefon 011-15 16 37)